

1 SEM FYUGP GECECO1

2023

(December)

ECONOMICS

(Generic Elective Course)

Paper : GECECO1

(**Economic History of India**)

Full Marks : 80

Pass Marks : 24

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়াবোৰৰ শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা : 1×8=8

Choose the correct answer of the following :

- (a) _____ চনত হোৱা প্লাছি যুদ্ধই ভাৰতত ব্ৰিটিছ সাম্ৰাজ্যৰ
ভেটি স্থাপন কৰিছিল।

The foundation of British empire in
India was laid by the Battle of Plassey,
fought in

(i) ১৭৫৮ (ii) ১৫৭৫

1758 1575

(iii) ১৭৫৭ (iv) ১৫৭৭

1757 1577

(b) স্বাধীনতাৰ প্ৰাক্ক্ষণত ভাৰতীয় অৰ্থনীতিৰ প্ৰকৃতি আছিল
Nature of Indian economy on the eve of
independence was

- (i) অনুন্নত
underdeveloped
- (ii) পিছপৰা
backward
- (iii) স্থবির
stagnant
- (iv) ওপৰৰ সকলোবোৰ
All of the above

(c) ব্ৰিটিছ শাসনৰ সময়ছোৱাত কৃষি খণ্ডত স্থবিরতাৰ মূল
কাৰণ কোনটো আছিল ?

Which of the following was the main
reason for stagnation in the agricultural
sector during the British rule?

- (i) প্ৰযুক্তিগত মন্থনতা
Technological deceleration
- (ii) জলসিঞ্চনৰ সুবিধাৰ সমস্যা
Problems of irrigation facilities
- (iii) ভূমি বন্দৰস্তি ব্যৱস্থা
Land settlement systems
- (iv) শিল্পবিহীনকৰণ
Deindustrialization

(d) ব্ৰিটিছ সামগ্ৰীৰ বজাৰৰ আকাৰ উন্নত কৰিবলৈ ব্ৰিটিছৰাজে
কোনটো খণ্ডৰ সম্প্ৰসাৰণ কৰিছিল ?

Which sector was expanded by the
Britishraj to improve the market size for
the goods of the British?

- (i) বায়ুপথ
Airways
- (ii) ৰেলপথ
Railways
- (iii) পদপথ
Roadways
- (iv) ওপৰৰ সকলোবোৰ
All of the above

(e) ব্ৰিটিছৰাজৰ সময়ত ভাৰতত প্ৰথম চৰকাৰী লোকপিয়ল
কোন চনত হৈছিল ?

In which year does the first official
census in India take place during the
Britishraj?

- (i) ১৮৬০
1860
- (ii) ১৮৮৫
1885
- (iii) ১৮৮১
1881
- (iv) ১৯৮১
1981

(f) স্বাধীনতাৰ পূৰ্বে ভাৰতৰ জাতীয় আয় কোনে গণনা কৰিছিল ?

Who calculated the national income of India before Independence?

(i) সুৰেন্দ্ৰনাথ বেনাৰ্জী
Surendranath Banerjee

(ii) জৱাহৰলাল নেহেৰু
Jawaharlal Nehru

(iii) মহাত্মা গান্ধী
Mahatma Gandhi

(iv) দাদাভাই নওৰোজী
Dadabhai Naoroji

(g) তলৰ কোনটো স্বাধীনতাৰ পূৰ্বে ভাৰতীয় জনগাঁথনিগত প্ৰফাইলৰ বৈশিষ্ট্য নহয় ?

Which of the following was not the feature of Indian demographic profile on the eve of independence?

(i) মৃত্যুৰ হাৰ কম আছিল
Death rate was low

(ii) জন্মৰ হাৰ বেছি আছিল
Birth rate was high

(iii) কম আয়ুস
Low life expectancy

(iv) শিশুৰ মৃত্যুৰ হাৰ অধিক
High infant mortality rate

(h) শিল্পমুক্তকৰণে তলত উল্লেখ কৰা কোনটো ভাৰতীয় উদ্যোগৰ ক্ষেত্ৰত ডাঙৰ বিপৰ্যয়ৰ সৃষ্টি কৰিছিল ?

De-industrialization had a major setback to which of the following Indian industries in particular?

(i) কয়লা

Coal

(ii) হস্তশিল্প

Handicrafts

(iii) লোহা আৰু তীখা

Iron and steel

(iv) কপাহী বস্ত্ৰ

Cotton textile

2. তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (প্ৰতিটো ১৫০ শব্দৰ ভিতৰত) : 4×4=16

Write short notes on any four of the following (within 150 words each) :

(a) বানাডেৰ অৰ্থনৈতিক ধাৰণা
Economic ideas of Ranade

(b) স্বাধীনতাৰ পূৰ্বে পৰিৱৰ্তিত বৃত্তিগত গাঁথনি
Changing occupational structure in the pre-Independence era

(c) ব্ৰিটিছ শাসনৰ ভূমিৰ বন্দৰস্তি প্ৰথা
Land tenure system in British rule

- (d) গ্রামীণ ঋণগ্রহণতাৰ সমস্যা
Problem of rural indebtedness
- (e) উদ্যোগীকৰণৰ প্ৰকৃতি
Nature of industrialization
3. ঔপনিবেশিক শাসনৰ সময়ত ভাৰতৰ অৰ্থনৈতিক গাঁথনি আৰু নীতিৰ আভাস দিয়া। 11
Give an overview of economic structure and policies of India during colonial rule.
অথবা / Or
এম. কে. গান্ধীৰ অৰ্থনৈতিক ধাৰণাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা আৰু বৰ্তমানৰ প্ৰেক্ষাপটত ইয়াৰ প্ৰাসংগিকতা পৰীক্ষা কৰা। 11
Explain the economic ideas of M. K. Gandhi and examine their relevance in the present-day context.
4. স্বাধীনতাৰ পূৰ্বেৰ যুগত ভাৰতীয় অৰ্থনীতিৰ জনগাঁথনিগত বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 12
Explain the demographic features of Indian economy in the pre-Independence era.
অথবা / Or
ঔপনিবেশিক শাসনৰ সময়ত কৃষি গাঁথনি কি আছিল? ব্ৰিটিছ শাসনৰ সময়ত ভাৰতীয় কৃষিৰ বাণিজ্যীকৰণৰ কাৰণ আৰু পৰিণাম ব্যাখ্যা কৰা। 4+8=12
What was the agrarian structure during the colonial rule? Explain the causes and consequences of commercialization of Indian agriculture during the British rule.

5. ঊনবিংশ শতিকাৰ মাজভাগত ভাৰতৰ উদ্যোগিক বিকাশৰ অৱস্থাৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা। 11
Explain the state of industrial development in mid-nineteenth century of India.
অথবা / Or
ব্ৰিটিছ শাসনকালত ভাৰতৰ বৃহৎ উদ্যোগসমূহৰ উদ্যোগিক অনগ্রসৰতাৰ কাৰণসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 11
Explain the causes of industrial backwardness of India's major industries under the British rule.
6. ঔপনিবেশিক শাসনৰ সময়ত পৰিবহণ উন্নয়ন আৰু ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত ইয়াৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 11
Discuss the transportation development and its impact on Indian economy during colonial rule.
অথবা / Or
ভাৰতীয় অৰ্থনীতিৰ ওপৰত ব্ৰিটিছৰ সাম্ৰাজ্যবাদী অগ্ৰাধিকাৰৰ প্ৰভাৱ ব্যাখ্যা কৰা। 11
Explain the impacts of imperial priorities of British on Indian economy.
7. স্বাধীনতাৰ পূৰ্বে ভাৰতত চৰকাৰী ঋণৰ স্বৰূপ আৰু বৃদ্ধিৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা। 11
Explain the nature and growth of public debt in India during the pre-Independence era.

অথবা / Or

ব্রিটিছ শাসনৰ অধীনত ভাৰতৰ পৰা হোৱা অৰ্থনৈতিক নিষ্কাশনৰ
ৰূপ, পৰিসৰ আৰু পৰিণতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 11

Discuss about the form, extent and
consequence of economic drain from India
under the British rule.

Total No. of Printed Pages—12

1 SEM FYUGP GECEDN1 (A/B)

2 0 2 3

(December)

EDUCATION

(Generic Elective Course)

Paper : GECEDN1

Full Marks : 80

Pass Marks : 24

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Paper : GECEDN1 (A)

(Introduction to Education)

1. তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following questions :

(a) লেটিন শব্দ 'Educare'ৰ অৰ্থ কি ?

What is the meaning of the Latin word
'Educare'?

(b) শিক্ষাৰ ব্যক্তিকেন্দ্ৰিক লক্ষ্যৰ এজন সমৰ্থকৰ নাম লিখা।

Name one supporter of individual aim of
education.

24P/403

(Turn Over)

(2)

- (c) UNESCOৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।
Write the full form of UNESCO.
- (d) দূৰদৰ্শনৰ এটি শৈক্ষিক কাৰ্য উল্লেখ কৰা।
Mention one educational function of television.
- (e) ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষানীতি, 2020ত গ্ৰহণ কৰা শিক্ষাৰ নতুন গাঁথনিটো লিখা।
Write the new structure/pattern of education as adopted in the National Education Policy, 2020.
- (f) প্ৰাক-প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ এটা লক্ষ্য উল্লেখ কৰা।
Mention one aim of pre-primary education.
- (g) পাঠ্যক্ৰম মানে কি ?
What is meant by curriculum?
- (h) পৰিমাণ আৰু মূল্যায়নৰ মাজত থকা এটা পাৰ্থক্য লিখা।
Write one difference between measurement and evaluation.

2. তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

4×4=16

Write short notes on the following (any four) :

- (a) শিক্ষাৰ প্ৰকৃতি
Nature of education

(3)

- (b) ব্যক্তিৰ নিমিত্তে শিক্ষাৰ কাম
Functions of education towards individual
- (c) শিক্ষাৰ অভিকৰণ হিচাপে ঘৰ
Home as agency of education
- (d) উচ্চ শিক্ষাৰ লক্ষ্য
Aims of higher education
- (e) পাঠ্যক্ৰম আৰু পাঠ্যসূচীৰ মাজৰ পাৰ্থক্য
Differences between curriculum and syllabus
3. অগতানুগতিক শিক্ষা মানে কি? আনুষ্ঠানিক শিক্ষা আৰু অগতানুগতিক শিক্ষাৰ মাজৰ পাৰ্থক্যবোৰ লিখা। 2+5=7
What is meant by non-formal education?
Write the differences between formal education and non-formal education.
4. শিক্ষাৰ অৰ্থ লিখা। শিক্ষাৰ পৰিসৰ সম্পৰ্কে এটি টোকা যুগুত কৰা। 2+5=7
Write the meaning of education. Prepare a note on the scope of education.

অথবা / Or

- মূল্যবোধৰ বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষাৰ কাৰ্য্যৱলী ব্যাখ্যা কৰা। 7
Explain the functions of education towards the development of values.

24P/403

(Continued)

24P/403

(Turn Over)

(4)

5. শিক্ষাৰ অভিকৰণ হিচাপে ৰাষ্ট্ৰ আৰু শিক্ষানুষ্ঠানৰ ভূমিকা বৰ্ণনা কৰা। 7+7=14

Describe the roles of the State and educational institutions as agencies of education.

অথবা / Or

- শিক্ষাৰ অভিকৰণ হিচাপে বাতৰিকাকত আৰু ইণ্টাৰনেটৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা। 7+7=14

Explain the roles of newspaper and Internet as agencies of education.

6. মাধ্যমিক শিক্ষা মানে কি? ভাৰতবৰ্ষৰ মাধ্যমিক শিক্ষাৰ গাঁথনি আৰু লক্ষ্য সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। 2+6+6=14

What is meant by secondary education? Describe the structure and aims of secondary education in India.

7. সহ-পাঠ্যক্রমিক কাৰ্যাৱলী মানে কি? সহ-পাঠ্যক্রমিক কাৰ্যাৱলীৰ প্ৰকাৰবোৰ উদাহৰণসহ আলোচনা কৰা। 4+10=14

What is meant by cocurricular activities? Describe the different types of cocurricular activities with example.

(5)

Paper : GECEDN1 (B)

(Educational Psychology)

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া : 1×8=8
Answer the following as directed :

(a) “মনোবিজ্ঞানে প্ৰথমে হেৰুৱালে ইয়াৰ আত্মাক, তাৰ পাছত হেৰুৱালে ইয়াৰ মনক, তাৰ পাছত হেৰুৱালে ইয়াৰ সম্ভাৱনতা, কিন্তু এতিয়াও ইয়াৰ আচৰণ বিদ্যমান।” এই উক্তিটো কৈছিল পেষ্টাল’জী / উডৱৰ্থ / স্কিনাৰ।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

“First psychology lost its soul, then lost its mind, then it lost its consciousness. It still has the behaviour of a sort.” The statement was made by Pestalozzi / Woodworth / Skinner.

(Choose the correct answer)

(b) শিক্ষা মনোবিজ্ঞানৰ ধাৰণাটো প্ৰথমে কোনে উদ্ভাৱন কৰিছিল? (পেষ্টাল’জী / মাৰিয়া মন্তেশৰী)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

Who first introduced the idea of educational psychology?

(Pestalozzi / Maria Montessori)

(Choose the correct answer)

- (c) “বয়ঃসন্ধি কালচোৱা হৈছে ধুমুহা আৰু উৎপীড়নৰ কাল।” এই কথাষাৰ কৈছিল ক’হ / আৰ্নেষ্ট জোন্স / ষ্টেনলী হল।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

“Adolescent is a period of storm and stress.” This statement was made by Rousseau / Arnest Jones / Stanley Hall.

(Choose the correct answer)

- (d) ‘এমিল’ বিখ্যাত গ্ৰন্থখনৰ ৰচক কোন?

Who wrote the famous book, *Emile*?

- (e) “অভিজ্ঞতা আৰু প্ৰশিক্ষণৰ যোগেদি কৰা আচৰণৰ সংশোধন কাৰ্যই হ’ল শিক্ষণ।” উক্তিটো কোনে কৈছিল? (ই. এ. গেইট্‌ছ / গিলফ’ৰ্ড / স্কীনাৰ)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

“Learning is the modification of behaviour through experience and training.” Who made this statement?

(E. A. Gates / Guilford / Skinner)

(Choose the correct answer)

- (f) শিক্ষণৰ প্ৰচেষ্টা আৰু ভুল পদ্ধতি উদ্ভাৱন কৰিছিল ৱাটচন / স্কীনাৰ / থৰ্ণডাইক।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

Trial and Error method of learning was propounded by Watson / Skinner / Thorndike.

(Choose the correct answer)

- (g) “মনোযোগ হৈছে মনৰ এক প্ৰক্ৰিয়া যাৰ যোগেদি কোনো চিন্তনীয় বস্তু মনৰ মাজত স্পষ্ট কৰি তোলা হয়।” এই কথাষাৰ কৈছিল গিলফ’ৰ্ড / উডৱৰ্থ / জেম্‌চ ৰছ।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

“Attention is a process of getting an object of thought clearly before the mind.” Who made this statement?

(Guilford / Woodworth / James Ross)

(Choose the correct answer)

- (h) শিক্ষণ হৈছে ‘স্মৃতিৰ প্ৰথম উপাদান’।

(সঁচা নে মিছা লিখা)

Learning is the ‘first factor of memory’.

(Write True or False)

2. তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

2×8=16

Answer the following questions :

- (a) শিক্ষা মনোবিজ্ঞানৰ চাৰিটা পদ্ধতিৰ নাম উল্লেখ কৰা।

Mention four methods of educational psychology.

- (b) মনোবিজ্ঞানৰ যি কোনো চাৰিটা মতবাদ উল্লেখ কৰা।

Mention any four schools of psychology.

(c) মানুহৰ বিকাশৰ চাৰিটা স্তৰৰ নাম উল্লেখ কৰা।

Mention the four stages of human development.

(d) মানুহৰ জীৱনৰ বিকাশৰ যি কোনো চাৰিটা নীতি উল্লেখ কৰা।

Mention any four principles of development of human life.

(e) শিক্ষণক প্ৰভাৱিত কৰা যি কোনো চাৰিটা উপাদান উল্লেখ কৰা।

Mention any four factors affecting learning.

(f) শিক্ষণৰ সংযোগবাদ তত্ত্বৰ ওপৰত S-R Bond তত্ত্বটো কোনে উদ্ভাৱন কৰিছিল?

Who propounded the S-R Bond theory on connectionism of learning?

(g) মনোযোগৰ যি কোনো চাৰিটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

Mention any four causes or conditions of attention.

(h) স্মৃতিৰ চাৰিটা উপাদান কি? উল্লেখ কৰা।

What are the four factors of memory? Mention.

3. তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

4×4=16

Write short answers of the following questions :

(a) মনোবিজ্ঞানৰ অৰ্থ কি? শিক্ষা মনোবিজ্ঞানৰ অৰ্থ কি? মনোবিজ্ঞান আৰু শিক্ষা মনোবিজ্ঞানৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যৰ বিষয়ে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

1+3=4

What is the meaning of psychology? What is the meaning of educational psychology? Explain briefly the differences between psychology and educational psychology.

(b) সামগ্ৰিকতাবাদ কি? চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

What is Gestaltism? Explain briefly.

(c) বৃদ্ধি আৰু বিকাশ বুলিলে কি বুজা? বৃদ্ধি আৰু বিকাশৰ মাজৰ তিনিটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

1+3=4

What do you mean by growth and development? Mention three differences between growth and development.

(d) শিক্ষাৰ প্ৰচেষ্টা আৰু ভুল পদ্ধতি আৰু অন্তৰ্দৰ্শন পদ্ধতিৰ মাজৰ চাৰিটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

Mention four differences between Trial and Error method and insightful method of learning.

4. মনোবিজ্ঞান বুলিলে কি বুজা? শিক্ষা মনোবিজ্ঞানৰ অধ্যয়নে এজন শিক্ষকক কেনেদৰে সহায় কৰে তাৰ পাঁচটা দিশ উল্লেখ কৰা।

2+5=7

What is psychology? How is the study of educational psychology helpful to a teacher? Mention at least five points.

অথবা / Or

বয়ঃসন্ধি কাল বুলিলে কি বুজা? বয়ঃসন্ধি কালৰ ছয়টা গুৰুত্বপূৰ্ণ সমস্যা সম্পৰ্কে লিখা।

1+6=7

What do you mean by adolescent? Write about six important problems of adolescent.

5. শিক্ষণ মানে কি বুজা? কোনো এটা সংজ্ঞাৰ সহায়েৰে ব্যাখ্যা কৰা। উদাহৰণৰ সহায়েৰে থৰ্নডাইকৰ শিক্ষণৰ নীতিৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

1+6=7

What is learning? Explain with the help of a definition. Explain Thorndike's laws of learning with the help of examples.

অথবা / Or

অভিপ্ৰায়ৰ এটা উপযুক্ত সংজ্ঞা দিয়া। শিক্ষণ প্ৰক্ৰিয়াত অভিপ্ৰায়ৰ শৈক্ষিক তাৎপৰ্যৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

2+5=7

Give a suitable definition of motive. Write briefly about the educational significance of motive in the learning process.

6. বংশগতি আৰু পৰিবেশৰ অৰ্থ ব্যাখ্যা কৰা। এজন ব্যক্তিৰ সৰ্বতো প্ৰকাৰৰ বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত বংশগতি আৰু পৰিবেশৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

2+6=8

Explain the meaning of heredity and environment. Discuss the influence of both heredity and environment in the all-round development of personality.

অথবা / Or

অনুবন্ধনৰ দ্বাৰা শিক্ষণ বুলিলে কি বুজা? পেভলভৰ অনুবন্ধিত প্ৰতিক্ৰিয়া তত্ত্বৰ শৈক্ষিক তাৎপৰ্যৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

2+6=8

What is meant by learning by conditioning? Write briefly the educational implications of Pavlov's conditioned response theory.

7. মনোযোগ আৰু আগ্ৰহৰ সংজ্ঞা দিয়া। শিক্ষার্থীৰ মনত মনোযোগ আৰু আগ্ৰহ কেনেকৈ সৃষ্টি কৰিব পাৰি? বিতংভাৱে ব্যাখ্যা কৰা।

2+7=9

Define attention and interest. How can you create interest and attention in the minds of students? Explain elaborately.

অথবা / Or

'ব্যক্তিগত বৈষম্য' বুলিলে কি বুজা? ব্যক্তিগত বৈষম্যৰ কাৰক হিচাপে মূল উপাদানসমূহৰ বিষয়ে লিখা।

1+8=9

What do you mean by the term 'individual difference'? Describe the basic factors responsible for individual difference.

8. সৃজনশীলতাৰ অৰ্থ আৰু প্ৰকৃতি বুলিলে কি বুজা? বিদ্যালয়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সৃজনশীলতা বিকাশৰ বাবে কি কি ব্যৱস্থা লোৱা উচিত? 2+2+5=9

What are the meaning and nature of creativity? What steps should be taken in the school for the development of creativity?

অথবা / Or

বুদ্ধিৰ সংজ্ঞা দিয়া। 'আৱেগিক বুদ্ধি' আৰু 'সামাজিক বুদ্ধি'ৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা। 1+8=9

Define intelligence. Write briefly about 'emotional intelligence' and 'social intelligence'.

Total No. of Printed Pages—4

1 SEM FYUGP GECPC1

2 0 2 3

(December)

POLITICAL SCIENCE

(Generic Elective Course)

Paper : GECPC1

(**Human Rights**)

Full Marks : 80

Pass Marks : 24

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following as directed :

(a) মানৱ অধিকাৰৰ তিনিটা প্ৰজন্মৰ ধাৰণাটোৰ বিকাশ
সৰ্বপ্ৰথমে কোনে কৰিছিল ?

Who originally developed the idea of
three generations of Human Rights?

(b) UDHRৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

Write the full form of UDHR.

(c) CEDAW কোন চনত গ্ৰহণ কৰা হৈছিল ?

In which year the CEDAW was adopted?

24P/501

(Turn Over)

(d) ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধানৰ _____ অনুচ্ছেদত জীয়াই থকাৰ অধিকাৰৰ বিষয়ে উল্লেখ আছে।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

Article _____ of the Indian Constitution mentions about right to life.

(Fill in the blank)

(e) ৰাষ্ট্ৰীয় মানৱ অধিকাৰ আয়োগৰ বৰ্তমানৰ অধ্যক্ষৰ নাম কি ?

Who is the present Chairperson of the National Human Rights Commission?

(f) চিপকো আন্দোলনৰ এজন প্ৰবক্তাৰ নাম উল্লেখ কৰা।

Write the name of one advocator of Chipko Movement.

(g) *Annihilation of Caste* নামৰ গ্ৰন্থখন কোনে লিখিছিল ?

Who wrote the book, *Annihilation of Caste*?

(h) নাৰীবাদৰ যি কোনো এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

Write any one feature of feminism.

2. তলত দিয়াসমূহৰ বিষয়ে চমু টোকা লিখা : $4 \times 4 = 16$

Write short notes on the following :

(a) মানৱ অধিকাৰৰ প্ৰকৃতি

Nature of Human Rights

(b) নাগৰিক আৰু ৰাজনৈতিক অধিকাৰৰ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় চুক্তিপত্ৰ (ICCPR)

International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR)

(c) ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধানত সন্নিৱিষ্ট 'সমতাৰ অধিকাৰ'সমূহ 'Rights to equality' as mentioned in the Indian Constitution

(d) হৰিজন আন্দোলন আৰু জ্যোতিৰাও ফুলেৰ ভূমিকা Harijan Movement and the role of Jyotirao Phule

3. মানৱ অধিকাৰৰ সংজ্ঞা দিয়া। ইয়াৰ পৰিসৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। $4+8=12$

Define Human Rights. Discuss its scope.

অথবা / Or

মানৱ অধিকাৰ অধ্যয়নৰ সাৰ্বজনীন দৃষ্টিভঙ্গীৰ সমালোচনাত্মক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা। 12

Critically discuss the universalistic approach to the study of Human Rights.

4. অধিকাৰৰ মৌলিক আনুষ্ঠানিক ব্যৱস্থাপ্ৰণালী হিচাপে UDHRৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 11

Discuss the significance of UDHR as the primary institutional frameworks of rights.

অথবা / Or

মানৱ অধিকাৰৰ 'অৰ্থনৈতিক, সামাজিক আৰু সাংস্কৃতিক আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় চুক্তিপত্ৰ'ত সন্নিৱিষ্ট মৌলিক ব্যৱস্থাপ্ৰণালীৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Discuss the basic provisions of International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights.

5. 1993 চনৰ মানৱ অধিকাৰ সুৰক্ষা আইনৰ মুখ্য বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা। 11
Discuss the salient features of the Protection of Human Rights Act, 1993.
অথবা / Or
ভাৰতবৰ্ষৰ ৰাষ্ট্ৰীয় মানৱ অধিকাৰ আয়োগৰ গঠন আৰু কাৰ্যাৱলী আলোচনা কৰা। 5+6=11
Discuss the composition and functions of the National Human Rights Commission of India.
6. এক পৰিৱেশ আন্দোলন হিচাপে চিপকো আন্দোলনৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 11
Discuss the significance of Chipko Movement as an environmental movement.
অথবা / Or
ভাৰতবৰ্ষৰ স্বাধীনতা আন্দোলনত মহিলাৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে এক বিশ্লেষণ আগবঢ়োৱা।
Examine the role of Indian women during the freedom struggle.
7. 'দলিত'ৰ সংজ্ঞা দিয়া। ভাৰতবৰ্ষৰ দলিত সম্প্ৰদায়ৰ সৱলীকৰণৰ ক্ষেত্ৰত বি. আৰ. আম্বেদকাৰৰ বৰঙণিৰ বিষয়ে মূল্যায়ন কৰা। 4+7=11
Define the term 'Dalit'. Evaluate the contribution of B. R. Ambedkar in empowering the Dalits in India.
অথবা / Or
ভাৰতবৰ্ষত মানৱ অধিকাৰ ভংগৰ বিষয়টোৰ উপযুক্ত উদাহৰণসহ আলোচনা কৰা। 11
Examine the issue of Human Rights violations in India with suitable instances.

2 0 2 3

(December)

HISTORY

(Generic Elective Course)

Paper : GECHIS1

**(Introduction to Culture and Heritage
of Ancient India)**

Full Marks : 80

Pass Marks : 24

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. এটা শব্দত/এটা বাক্যত তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following questions in one word
or in one sentence :

(a) 'বেদ' শব্দৰ অৰ্থ কি ?

What is the meaning of the word 'Veda'?

(b) কোনখন গ্ৰন্থক 'পঞ্চম বেদ' বুলি প্ৰশংসা কৰা হয় ?

Which work is praised as the 'Fifth
Veda'?

- (c) 'কিৰাতাজুনিয়' কোনে বচনা কৰিছিল ?
Who wrote *Kiratarjuniya*?
- (d) চতুৰ্থ বৌদ্ধ মহামেল ক'ত অনুষ্ঠিত হৈছিল ?
Where was the Fourth Buddhist Council held?
- (e) 'শিলাপ্লাদিকৰম' কোনে বচনা কৰিছিল ?
Who composed the *Silappadikaram*?
- (f) কোনজন বজ্জৰ ৰাজত্বকালত ইলোৰাৰ কৈলাস মন্দিৰটো নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল ?
During the reign of which king was the Kailash Temple at Ellora built?
- (g) 'গীত গোবিন্দ'ৰ লেখকৰ নাম লিখা।
Name the author of *Gita Govinda*.
- (h) চোল সম্ৰাট প্ৰথম ৰাজৰাজে তাজ্জোৰত স্থাপন কৰা ৰাজৰাজেশ্বৰ মন্দিৰটোৰ আন এটা নাম কি ?
What is the other name of the Rajrajeshwara Temple built by the Chola king Raja Raja I at Tanjore?
2. তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ চমু টোকা লিখা : $4 \times 4 = 16$
Write short notes on any four of the following :
- (a) পুৰাণসমূহ
The Puranas

- (b) বৌদ্ধ ধৰ্মৰ মূল নীতিসমূহ
Principles of Buddhism
- (c) চাৰ্বাক দৰ্শন
Charbaka
- (d) স্তূপ
Stupa
- (e) অম্বাৱতী শিল্পকলা
Amaravati school of art

3. বৈদিক সাহিত্যৰ বিষয়ে এটা টোকা লিখা। 14
Write a note on Vedic literature.

অথবা / Or

প্ৰাচীন ভাৰতত পালি সাহিত্যই লোৱা গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Discuss the important role played by Pali literature in Ancient India.

4. ভাৰতীয় দৰ্শনৰ আন্তিক দৰ্শন সম্প্ৰদায়সমূহ কি কি ? যি কোনো দুটা আন্তিক দৰ্শন সম্প্ৰদায়ৰ বিষয়ে বিস্তাৰিত আলোচনা কৰা।
4+5+5=14

What are the Astika system of Indian Philosophy? Discuss thoroughly about any two Astika systems.

অথবা / Or

- জৈন ধৰ্মৰ মুখ্য দৰ্শনসমূহৰ বিষয়ে এটা টোকা লিখা। 14

Write a note on the main philosophies of Jainism.

5. মন্দিৰৰ স্থাপত্যৰ নাগাৰা শৈলী বেছিভাগেই উত্তৰ ভাৰতত
প্রচলিত আছিল। এই প্রসংগত নাগাৰা শৈলীৰ স্থাপত্যৰ মূল
বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 14

The Nagara style of architecture was mostly prevalent in Northern India. In this context, discuss the main features of the Nagara style of architecture.

অথবা / Or

গান্ধাৰ শিল্পৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

Write a note on Gandhara Art.

6. উপনিষদীয় দৰ্শনৰ বিকাশ সম্পৰ্কে চমুকৈ আলোচনা কৰা। 14

Discuss briefly about the developments of Upanishadic philosophy.

অথবা / Or

অজন্তা আৰু ইলোৰাৰ চিত্ৰশিল্পৰ বিষয়ে এটা টোকা লিখা। 7+7=14

Write a note on the paintings of Ajanta and Ellora.
